

VI ÅR STUDIEFÖRBUNDET SOM FÅR MÄNNISKOR OCH IDÉER ATT VÄXA.

Verksamhetsberättelse

NBV-förbundet

2024

NYKTERHETSÖRELSENS
BILDNINGVERKSAMHET

Transaktion 09222115557543997035

Signerat VA, AJ, MS, MF1, MF2, ML, AL, LS

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Om oss	5
Om dokumentet.....	5
Vår vision	5
Statens mål och syfte	5
Året som gått.....	6
Folkbildningsverksamhet.....	6
Nyckeltal 2024.....	6
Budget.....	6
Utfall	6
Verksamhetsåtagandet	7
Huvudmannaorganisationen	7
Narkotikapolitiskt Center, NPC.....	7
Kulturplan.....	8
Trygg och säker barnverksamhet	9
Särskilda satsningar	9
Mat som kulturarv.....	9
Kampanj - Schabrakat.....	10
Verksamhetsutvecklarnas arbetsprocesser.....	11
Digital pedagogik och folkbildning – folkbildningslabbet.....	11
Tre arbetsområden – regionernas måluppfyllelse	12
Befriande möten	12
Bilder.....	13
Klartänkt Sverige	13
Tre arbetsområden – förbundets måluppfyllelse	14
Befriande möten	14
Bilder.....	14
Klartänkt Sverige	14
Globala målen i Agenda 2030	15

Kvalitetsarbete	16
Förbundskansliet i nya lokaler.....	16
Medlemsorganisationer.....	17
Samarbetsorganisationer	18
Övriga betydande samarbeten	18
Slutord	19
Underskrifter	20

Inledning

Om oss

NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, är ett partipolitiskt obundet och religiöst neutralt studieförbund – Sveriges äldsta. NBV tar sig an folkbildningen med 130 års erfarenhet. Vårt uppdrag kommer från våra medlemsorganisationer och verksamheten möjliggörs genom tusentals ideella cirkelledare, föreningsfunktionärer samt stöd från stat, region och kommun. NBV finns över hela landet och verksamheten varierar beroende på lokala förutsättningar.

Vår vision

Visionen *”Befriande möten som bildar ett klartänkt Sverige”* vilar på våra nitton medlemsorganisationers grundläggande idéer. NBV:s tre arbetsområden bygger i sin tur på visionen.

NBV vill ge alla en möjlighet att göra sin egen bildningsresa. Varje grupp består av individer och för den enskilda individen erbjuder vi möjligheten att få delta i verksamhet utifrån det egna fria valet med ett lärande som gör att deltagarna växer och utvecklas. För gruppen finns vi som bildningspartner längs hela vägen.

Vi fokuserar på möten och att skapa mötesplatser, trygga rum, där människor möts i ögonhöjd fria från krav och prestationer. Det är vi som skapar möjligheten för att dessa möten tar plats.

Om dokumentet

Verksamhetsberättelsen är en skriftlig beskrivning av hur arbetet och verksamheten svarat upp gentemot det uppdrag som NBV:s huvudmän gett till sitt studieförbund. Fokus ligger på NBV:s idéområden, tillika arbetsområden, som är befriande möten (demokrati), bildning (bildning) och klartänkt Sverige (nykterhet).

Dokumentet svarar i första hand upp mot beslutat styrdokument, *Mål och inriktning*, som gäller för perioden 2023-2025. Det är en kortare summering av de inplanerade aktiviteterna som tar sikte på måluppfyllelse inom de tre arbetsområdena. En kort beskrivning av regionernas måluppfyllelse avseende arbetsområdena för 2024 redovisas också.

Det är omöjligt att i detalj beskriva allt som genomförs under ett år. Detta är ett urval som beskriver vikten av det folkbildningsarbete NBV genomför och den betydelse det har för människor och samhälle.

Statens mål och syften

Statens mål

- folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Statens fyra syften med statsbidrag till folkbildning

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Året som gått

Folkbildningsverksamhet

De stora neddragningarna av statsbidragen som skett och aviseras påverkar möjligheten att bedriva verksamheten i samma omfattning som tidigare år. Folkbildningsverksamheten i NBV har inom vissa parametrar ökat och inom vissa minskat jämfört med verksamhetsåret 2023.

Jämfört med 2023 har vi ett tapp för timmar inom studiecirklar och annan folkbildning. Kulturen ökar något. Glädjande nog ökar antal unika deltagare inom annan folkbildning. De unika deltagarna inom studiecirklar minskar något. Jämfört med studieförbunden totalt har vi klarat oss klart bättre inom kulturen och bättre inom unika deltagare i studiecirklar och annan folkbildning och sämre inom timmar i annan folkbildning och studiecirklar.

Nyckeltal 2024	Budget	Utfall
Timmar studiecirklar	573 792	373 648
Timmar Annan folkbildning	88 463	53 400
Kulturprogram	17 903	11 708
Unika deltagare i studiecirklar	31 784	21 593
Unika deltagare i annan folkbildning	16 466	15 056
Studietimmar inom idéområden	306 640	332 454
Andel av total	39%	66%
Studietimmar MO	83 483	59 076
Andel av total	11%	12%
Unika deltagare i studiecirklar med medlemsorganisationerna	4 350	2 862
Andel nya cirkelledare som fått introduktionssamtal	100%	100%
Andel cirkelledare som deltagit i cirkelledarutbildning steg 1	75%	73%

Verksamhetsåtagandet

Arbetet med att skapa underlag och innehåll till Folkbildningsrådets ansökan om statsbidrag för kommande tre år enligt ny modell har genomförts under året. Det har anordnats åtagandekonferenser, ledningsgruppsträffar och delar ur innehållet har varit på dagordningen vid olika träffar och sammankomster. Ansökan lämnades in under våren och i september fick NBV och övriga studieförbund besked om andelsfördelning utifrån inlämnad ansökan kallad åtagandet. NBV:s andel ökade med 1,21 procentandelar gentemot tidigare år vilket är positivt för möjligheten att bedriva en bred folkbildningsverksamhet kommande år. Folkbildningsrådets motivering till andelsbeslutet löd:

NBV har under en tid byggt en folkbildningsberedskap i linje med det nya bidragssystemet. Folkbildningsrådets bedömning är att NBV står fullt rustade att bidra till att uppfylla statens syfte med bidraget.

Efter att ansökan lämnades in har information och implementering av innehållets olika delar påbörjats för att säkerställa att NBV förbereder sin verksamhet så bra som möjligt inför 2025. Fyra profilområden kommer att genomsyra verksamheten framöver. Stort fokus har lagts på att stärka organisationen inom dessa områden där studiesatseringar och andra resurser har verkställts och planerats för.

Huvudmannaorganisationen

Den 5 – 6 oktober hölls huvudmannakonferens i Örebro. Tolv medlemsorganisationer deltog och fick under lördagen lyssna till professor Sören Holmbergs föreläsning om opinionen inom den svenska alkoholpolitiken. På kvällen inbjöds deltagarna till verksamhetsbesök på Café Skogen som drivs av två IOGT-NTO-föreningar och NSF-scoutkåren i samverkan vad gäller verksamhet med Junis och Blå Bandet. En mycket inspirerande och uppskattad kväll.

Dag två bjöd på workshop där Kristina Sperkova och Maik Dünnbier från Movendi International delade med sig av sina erfarenheter kring att skapa engagemang kring våra profilfrågor vad gäller alkohol- och narkotikapolitik.

Narkotikapolitiskt Center, NPC

Narkotikapolitiskt Center, NPC, är ett nätverk och en tankesmedja som genom analys, debatt och folkbildning bidrar till en human, restriktiv narkotikapolitik. Vid årets slut bestod NPC av 17 medlemsorganisationer varav NBV är en av dem. NBV är också en av initiativtagarna till nätverket där Peter Moilanen, som är chef för NPC, är anställd av NBV. Ett antal verksamhetsutvecklare är också knutna till nätverket för att förmera den folkbildande verksamheten som genererats via nätverket.

Folkbildningsmässigt har under året dels NPC Fördjupning, en fördjupande narkotikautbildning för civilsamhälle, offentliganställda och forskare, genomförts med tre inriktningar dels NPC Kunskap, som genom ett antal webinarier i samverkan med NBV haft

föreläsningar och samtal i narkotikafrågan. Regionalt har NBV och NPC genomfört konferenser och webinarier av olika slag. Totalt har NPC hållit 55 föreläsningar för omkring 3 300 deltagare.

Materialen som det i första hand fokuserats på är ”8 myter om cannabis”, Narkotika-snack samt Droghandboken. Till det har en narkotikautställning turnerat runt i bibliotek, kommunhus och andra miljöer, ofta med tillhörande föreläsningar.

NPC har vidare medverkat med utställning vid Brukarrådskonferensen i Örebro, Drogfokus i Karlstad samt MR-dagarna i Skellefteå. Montern har bemannats av verksamhetsutvecklare inom NBV.

I övrigt har NPC gett ut fyra rapporter varav en tillsammans med barnorganisationen Junis. Den senare om barn och cannabis medan de övriga tre handlade om den narkotikapolitiska utvecklingen i Kanada, Oregon och Portugal. Årets Journalistpris tilldelades Greta Edlund på UR för serien ”Allt om knark” samt ett hedersomnämmande till drogsamordnaren Håkan Fransson för sin bok om förebyggande arbete hos föräldrar. Politiker och andra beslutsfattare har förts samtal med och ett antal debattartiklar har publicerats. Bland annat blev NPC:s debattartikel i Svenska Dagbladet om Kanadas cannabislegalisering den mest lästa debattartikeln i SvD under hela 2024.

Kulturplan

Kulturplanens andra år 2024 har fokuserat på att fortsätta etablera och utveckla den breddade ingången till kultur och konst. Kulturplanens fokusområden är: bild och form, hantverk, film, foto, dans, cirkus, scenkonst, musik, litteratur och nya konstarter.

Huvudområden för utveckling i Kulturplanen är kommunikation (internt och externt), tydligt mervärde och motivation för deltagare samt interna arbetsstrukturer och organisering. Genom att fortsätta fokusera på projekt och mervärdesutveckling som inleds föregående år har 2024 inneburit en utveckling, fördjupning och ökad kännedom och kännbarhet i förbundets breddade grepp om kulturen i organisationen.

Satsningar som genomförts 2024:

- Nylansering av studiematerial om Astrid Lindgren i samarbete med Våra Gårdar
- Musikleken 2024 – frågespel om musik med tillhörande studiematerial
- Mötesplats Kulturnätverket – träff med verksamhetsutvecklare inom kulturområdet
- Cirkelledarutbildning steg 3 på Tollare Folkhögskola
- Digital kulturverksamhet - fortsatt utveckling av koncept och marknadsföringsstrategier för digitalt låtskrivarcamp
- Representation och påverkansarbete - NBV:s kulturstrateg projektledde närvaro på Folk och Kultur med SCHABRAKET samt deltog i motsvarande kampanj i Almedalen

- Scenkonst med tema tolvstegsprogrammet presenterad på Chefskonferens
- NBV:s kulturkarta är presenterad och ger en översikt över platser för kulturutövande i hela landet. [Våra kulturlokaler - NBV](#)
- Den centrala satsningen att stödja dokumentation av kulturverksamhet runt om i landet förser NBV med bra och spännande material för att berätta om verksamheten i sociala medier och på webben.

Den inledda processen kring Kulturområdets branding är satt på paus för att invänta andra förändringar i organisationen.

Kulturstrategens funktion har också funnits tillgänglig som stöd och bollplank för projekt inom kulturområdet som initieras från NBV:s olika regioner. Därigenom har ett antal initiativ fått stöd i processen på väg mot förverkligande.

Trygg och säker barnverksamhet

Genom medvetenhet och förebyggande förhållningssätt strävar NBV efter att skapa en trygg miljö för alla deltagare med ett särskilt fokus på barn och unga. Vi jobbar för att säkerställa barns rätt till frihet från alla former av våld, övergrepp och kränkningar. Det kräver att vi är modiga och vågar se och diskutera de risker som finns i verksamheten.

Nya rutiner infördes första januari och alla cirkelledare som jobbar med barn ska från och med 2024 visa ett begränsat utdrag ur belastningsregistret i syfte att förhindra att olämpliga personer söker sig till verksamheten.

Ledare för barnverksamhet ska också genomföra webbkursen Trygga Möten. Här ges kunskap om barns rättigheter och möjlighet att reflektera kring verksamhetsnära fallbeskrivningar. Genom utbildningen får ledarna verktyg att skapa trygg och säker barnverksamhet och kunskap för att kunna agera om något händer.

I slutet av året var den nya modulen för inbjudningar i det digitala verktyget Pulsen klar att lanseras vilket möjliggör för verksamhetsutvecklare att bjuda in till webbkursen direkt via NBV:s CRM-system.

Särskilda satsningar

Mat som kulturarb

Ur utvecklingspotten, som är en gemensam NBV-satsning för nya verksamhetsidéer, har det genererats flertalet interna verksamhetssatsningar inom en eller flera regioner.

Det mest spridda projektet blev *Mat som kulturarb*, vilket genererade verksamhet i samtliga sex regioner med över 1 000 studietimmar och 200 unika deltagare. Resultatet har blivit en kokbok med över 60 recept på mat från hela världen och ska ses som en brygga mellan olika kulturer. Receptboken har tagits fram av 22 olika grupper och föreningar med 11 olika nationaliteter. Dessa har varit spridda över hela landet och har

arbetat i studiecirkelform med att ta fram recept, provlagat rätten för att avslutningsvis avsmaka rätten.

Kampanj - Schabraket

SCHABRAKET fanns på plats på Sveriges största kulturpolitiska konvent Folk och Kultur i Eskilstuna 7-10 februari. NBV hade en monter tillsammans med Våra Gårdar där flera hundra oväntade möten ägde rum, både inne i SCHABRAKET och utanför. Vi bjöd in till VR-konst i graffiti med konstnären Punta och gav möjlighet att delta i AR-konstverket *Det långa sorlet* av Untold Garden. Därtill hade vi två exempel på studiematerial på plats; Intro till Graffiti av Punta och det nya XR materialet av Jakob Skote. En av dagarna var även NBV:s cirkelledare Nasrin Jalili på plats och visade persisk mattknytning.

På plats var elva medarbetare från NBV som agerade värdar för SCHABRAKET, NBV och folkbildningen. Arrangemanget ger möjlighet till omvärldsanalys inom kulturområdet och nätverkande med kulturbranschen, kulturpolitiker och folkbildningskollegor i och utanför NBV. Sammantaget gav närvaron på Folk och Kultur synlighet i ett viktigt kulturpolitiskt sammanhang.

NBV medverkade också på Almedalsveckan genom omvärldsbevakning, närvaro på seminarier, nätverkande och aktiviteter vid SCHABRAKET där ett stort antal medarbetare från landets NBV-regioner och förbundskansli skapade oväntade möten. Under veckan publicerades inlägg i sociala media som uppmärksammade de oväntade mötena som ägde rum i och runt SCHABRAKET.

Verksamhetsutvecklarnas arbetsprocesser

Arbetet med särskilt fokus på att ge verksamhetsutvecklarna bättre verktyg och metoder för att kunna arbeta mer proaktivt med att hitta och skapa ny verksamhet har pågått hela året. Det nya arbetssättet ger en god överblick och kontroll över pågående processer, transparens kring aktiviteter som genomförs och minskar personberoendet samtidigt som det ger ett chefsstöd vad gäller uppföljning. Målet är också att det ska leda till ökat samarbete och minskat dubbelarbete.

Ett av målen har varit att utveckla ett digitalt IT-stöd och effektiva arbetsprocesser som underlättar för verksamhetsutvecklare och distriktschefer i deras arbete. Under året har vi färdigställt ett komplett stöd för hela verksamhetsutvecklingsprocessen i vårt CRM-system. Vi har utarbetat en metod som med stöd av våra digitala system ska bidra till att vi jobbar mer strukturerat med att hitta och skapa mer verksamhet. Det nya arbetssättet har redan börjat ge distriktscheferna bättre överblick över vad som är på gång i form av ny verksamhet och skapat förutsättningar för ett mer proaktivt arbetssätt mellan chef och medarbetare.

Under året har vi även testat ett nytt grepp där vi genom nationella kommunikationsinsatser kunnat bidra med kontaktuppgifter till personer som visat intresse för NBV:s verksamhet. Detta har lett till att deltagarunderlag har ökat och att antalet aktiviteter och verksamheter behövs att utökas. Det här är ett bevis på att samordningen av stödinsatser för att skapa mer verksamhet fungerar på flera nivåer. Detta arbetssätt växer och vi testar liknande initiativ på fler orter i landet. Insikter från utvecklingsarbetet har lett till att vi nu kommer jobba mer med marknadskommunikation.

Precis som vid alla förändringar har vi stött på utmaningar längs vägen och det tar tid att vänja sig vid nya system och arbetssätt. Samtidigt har vi sett ett växande engagemang kring arbetet med att skapa ny verksamhet. Idéer utbyts på ett helt annat sätt än tidigare och på flera håll har man avstämningsmöten med fokus på hur vi kan nå fler människor och starta ny verksamhet utifrån verksamhetsutvecklingsprocessen.

Under hösten 2024 har vi genomfört utbildning och implementering av det nya arbetssättet i fem regioner. Arbetet har tagits emot positivt, och vi har sett hur det kan bidra till ett mer effektivt och inspirerande sätt att arbeta. I början av 2025 kommer vi att utbilda den sista regionen.

Digital pedagogik och folkbildning – folkbildningslabbet

Under det gångna året har Folkbildningslabbet fortsatt att vara en plattform för NBV:s utforskande av digital pedagogik och folkbildning. Arbetet fortsätter att utvecklas och vi har sett hur digitala verktyg, tekniker och plattformar kan bidra till att väcka nyfikenhet för folkbildning och skapa nya pedagogiska metoder.

Två nya studiematerial inom ramen för Folkbildningslabbet har lanserats – ett om artificiell intelligens och ett om virtuell och augmentet reality. Arbetet med att stärka

NBV:s kompetens inom Artificiell Intelligens (AI) har varit viktigt. Lanseringen av studiehandledningen *AI Introduktion för alla* har varit ett stort steg i detta, och intresset har varit stort – materialet har laddats ner av 350 personer från vår webbplats.

Under året har vi tillsammans med fyra studieförbund startat upp ett projekt för en AI-plattform inom studieförbunden. Syftet är att skapa en gemensam, öppen och modern AI-plattform som gör tekniken mer tillgänglig och kostnadseffektiv. Genom att sänka trösklarna för AI-användning skapar vi förutsättningar för effektivisering, verksamhetsutveckling och metodutveckling. Initiativet fick stöd av Folkbildningsrådet och NBV deltar i styrgruppen med att utveckla plattformen. En första version av AI-plattformen kommer att bli tillgänglig för alla NBV-medarbetare under första kvartalet 2025. Under projekttiden som pågår hela 2025 och en bit in på 2026 kommer vi även se hur verktyget kan komma till nytta för förtroendevalda och cirkelledare.

Parallellt har vi fortsatt vårt arbete med att utforska möjligheterna inom Virtual Reality (VR) och Augmented Reality (AR). Under Almedalsveckan testade vi AR-teknik för att skapa oväntade möten och samtal. Det visade sig vara ett mycket effektivt sätt att starta dialoger och sticka ut i mängden. På Folk och Kultur 2024 visade vi hur VR och AR kan användas inom folkbildningen och responsen var positiv. Det blev tydligt att tekniken har stor potential att förstärka folkbildningsarbetet och pedagogiken i våra verksamheter, samtidigt som folkbildningen kan göra avancerad teknologi mer begriplig och tillgänglig för fler. På ett par platser i landet pågår nu utforskande av hur dessa tekniker kan användas i folkbildningsverksamheten och i vissa regioner förs även dialog med kommuner om möjligheter till samverkan.

För att kunna skala upp *Folkbildningslabbet* och ta nästa steg i vår digitala utveckling har vi under hösten ansökt om tre miljoner kronor i stöd från Folkbildningsrådet. Målet med detta är att kunna vidareutveckla och förstärka våra insatser inom AI, VR och AR och göra tekniken mer tillgänglig för fler inom folkbildningen. Vi inväntar besked om ansökan i början av 2025.

Tre arbetsområden – regionernas måluppfyllelse

Befriande möten

Resultatmål 2024: NBV fortsätter att stärka samarbetet mellan våra samverkanspartner, föreningar och grupper som är aktiva i förorten och eller på landsbygden. "Jag röstar för demokratin" med dess olika delar är ett starkt verktyg att använda.

Målet är att 2024 har NBV i varje region genomfört minst två inkluderande möten med grupper, samverkanspartner eller föreningar där deltagarna upplevt delaktighet av demokratin i vardagen.

Måluppfyllelse: Alla sex regioner har verkställt enligt plan.

Resultatmål 2024: Gränsöverskridande samarbeten är fortsatt grunden till det goda samtalet. NBV skapar förutsättningar för inkludering genom att sammanföra nya och befintliga målgrupper.

Målet är att 2024 har NBV genomfört och arrangerat minst en samling i varje region där nya eller befintliga målgrupper träffats över organisations- eller grupptillhörighet.

Måluppfyllelse: Alla sex regioner har verkställt enligt plan.

Bildar

Resultatmål 2024: Kultur som metod och verktyg skapar gränsöverskridande möten. Genom att erbjuda lokaler som bas för kultur med dess mångfald och uttrycksformer vill vi öka intresset och förutsättningarna för utövande och för det gränsöverskridande mötet.

Målet är att 2024 har NBV i alla regioner skapat eller utvecklat fler kulturcenter i nykterhetsrörelsens lokaler eller i andra lokaler med stark koppling till NBV:s medlemsorganisationer än föregående år.

Måluppfyllelse: Alla sex regioner har verkställt enligt plan.

Resultatmål 2024: Den digitala utvecklingen fortsätter i en framåtgående riktning där NBV bevakar och erbjuder ämnen och studiematerial såsom Seniorsurfarna eller liknande till nya och befintliga målgrupper.

Målet är att 2024 har NBV minskat den digitala klyftan genom att ha arrangerat tio folkbildningsaktiviteter per region där ämnet är kopplat till digital kompetens eller till digital medvetenhet.

Måluppfyllelse: Fyra regioner har verkställt och två regioner har delvis verkställt.

Klartänkt Sverige

Resultatmål 2024: Vi fortsätter stärka våra medarbetares kunskap om en hållbar livsstil och hur alkohol och andra droger påverkar oss, och skapar en stabil kunskapsgrund som kan användas i mötet med våra deltagare. Relevanta studiematerial inom alkohol- och andra droger ger oss en möjlighet att erbjuda våra deltagare konkreta verktyg för att bilda sig inom detta område.

Målet är att 2024 har NPC-nätverket genomfört en inventering av studiematerial inom alkohol- och drogområdet. Resultatet ska leda till ett förslag på innehåll till en inspirerande folder med studiematerial likt *"Studiematerial för alla"*.

Målet är att 2024 har varje region genomfört minst en utbildningsinsats kring alkohol och droger för alla medarbetare.

Målet är att 2024 har varje region genomfört fyra digitala föreläsningar med NPC.

Måluppfyllelse: Alla sex regioner har verkställt enligt plan.

Tre arbetsområden – förbundets måluppfyllelse

Befriande möten

Förbundets mål fram till 2025: NBV är genom lokal närvaro redo och startklara för de målgrupper som ännu inte hittat till folkbildningen, där vi bäst behövs genom lokal närvaro. Vi fångar upp behov, intressen och idéer oavsett geografisk plats, digitalt rum eller kulturellt ursprung.

Aktivitet: Vara aktiv i det offentliga rummet och vara där de bästa aktörerna finns.

Resultat 2024: NBV har varit en aktiv del i det offentliga rummet via kampanjen SCHABRAKET med deltagande på Almedalsveckan och Folk och Kultur. Utveckling har skett regionalt med stärkt pressarbete för att få ut vår verksamhet lokalt och regionalt.

Aktivitet: Skapa nytt nyckeltal avseende antal möten med människor för att mäta demokrati.

Resultat 2024: Aktiviteten oväntade möten är en metod att skapa möten mellan människor och dessa har varit många till antalet under året. Arbetet med att skapa ett eget nyckeltal för dessa möten pågår med stöd av flera enheter inom organisationen. Antal arrangemang med metoden ”ett oväntat möte” kan ses som ett nyckeltal.

Bildar

Förbundets mål fram till 2025: NBV tillvaratar medlemsorganisationernas värderingar, kunskap och erfarenheter, som en resurs och som en stark samhällskraft. NBV dra nytta av nykterhetsrörelsens ursprung som ett försprång i samhällsbygget för ett jämlikt hållbart samhälle.

Aktivitet: Skapa en nationell karta över våra kulturcenter.

Resultat 2024: En nationell karta har lanserats med kulturcenter och arbete pågår med att komplettera och uppdatera innehållet, se [Kulturkartan NBV – Google Mina kartor](#).

Aktivitet: Fånga upp aktuella strömningar och problem i samhället inom medlemsorganisationernas intresseområden.

Resultat 2024: NBV:s Folkbildningslabb har varit ett verktyg för framtida möjligheter. Studiematerial har producerats tillsammans med medlemsorganisation och Kriminalvården där samhällsutmaningar legat till grund för innehållet. Omvärldsbevakning inom området pågår via utvecklingsenheten.

Klartänkt Sverige

Förbundets mål fram till 2025: NBV är en aktiv kunskapsbärare och förmedlare av alkohol- och narkotikafrågor och ska växla upp kompetens samt stärka utbudet som erbjuds inom området.

Aktivitet: Föreläsarbank inom alkoholområdet.

Resultat 2024: Inventering av studiematerial har påbörjats av NPC:s nätverk i samverkan med förbundet vilket matchar regionernas resultatmål. Arbetet har utvecklats och breddats med att två nya studiematerial har tagits fram. Arbete pågår med att skapa ett bibliotek med studiematerial inom NBV:s profilområden som skall kunna användas av verksamhetsutvecklare och erbjudas i verksamheten.

Aktivitet: Skapa/visa/synliggöra stolthet inom området klartänkt.

Resultat 2024: Strategiskt fokus har varit på regionalt pressarbete runt om i landets samtliga regioner och NPC har publicerat ett stort antal artiklar nationellt som stärker NBV inom narkotikaområdet.

Globala målen i Agenda 2030

NBV verkar för att uppnå de globala målen i Agenda 2030 genom genomförd folkbildningsverksamhet. För NBV som folkbildande organisation är mål 4 centralt; God utbildning för alla, vilket är ett mål som också inkluderar främjandet av livslångt lärande. Utbildning och kunskapsinhämtning under hela livet betonas inom Agenda 2030, inte minst eftersom det kan vara en väg till ökat deltagande i arbets- och samhällsliv.

NBV har som uppgift att erbjuda alla ökad kunskap, men särskild vikt läggs vid att möjliggöra det för de som ännu inte är delaktiga på lika villkor i samhället. Exempel på det är verksamhet för deltagare som kommit till Sverige under senare år, där svenska språket och inkludering står i fokus.

Ytterligare exempel på hur NBV arbetat med de globala målen är genom verksamhet som syftar till att öka kunskapen om narkotikafrågan. Flera perspektiv berörs såsom folkhälsoperspektiv och ungdomsperspektiv, men även utifrån narkotikans roll som finansiell motor i kriminella kretsar. Det här är ett arbete som kan kopplas till flera olika mål såsom nr 3, 10, 11 och 16.

Kvalitetsarbete

NBV arbetar kontinuerligt med kvalitetssäkring av verksamheten där utbildning, risk- och sårbarhetsanalyser, kontroller, erfarenheter och åtgärder utgör grund för kvalitetsarbetet. Verksamhetsutvecklarna arbetar dagligen med att ha kontakt med cirkelledare och samverkansparter i planering av verksamhet. De träffar grupperna i anmälda eller oanmälda besök och finns där för grupperna vid behov under pågående verksamhet och i samband med avslut. Verksamhetsutvecklaren arbetar också med att godkänna och utbilda nya ledare.

NBV har ett kvalitetsteam, bestående av fyra kvalitetssamordnare och en kvalitetschef, som arbetar med kvalitetsfrågorna. Gruppen arbetar nära administratörer och ekonomer och alla är delaktiga i kontrollarbetet i olika delar.

Under året har kvalitetsteamet genomfört möten med regionerna i frågor som erfarenheter av förra årets kontroller, förändringar och nyheter i regelverk, erfarenheter av efterkontroll, grupparbeten där alla arbetat med case som berör rimlighet, dokumentation och marknadsföring. Det har också genomförts möten med alla styrelser om förändringar i regelverk och hur kvalitetsarbetet under kommande år kommer att se ut.

Flera cirkelledarutbildningar steg 1 har genomförts för våra cirkelledare under året. I oktober genomfördes en cirkelledarutbildning steg 2 "Gruppen i fokus" på Tollare folkhögskola för ledare som varit ledare under en längre tid.

Internkontrollen har under året innehållit halvårskontroller av inrapporterad verksamhet i juni och i december. En djupare internkontroll genomfördes under hösten där en av kontrollpunkterna var att kvalitetsteamet genomförde oanmälda besök i verksamheten på olika platser i landet. Vi har tagits emot med glädje i grupperna som får visa upp sin verksamhet.

Vid fyra tillfällen under året har dubbelrapporteringskörningar mellan studieförbunden genomförts och både kvalitetssamordnare och verksamhetsutvecklare arbetar med att reda ut de krockar som finns, att förebygga problemet och åtgärda. Det blir färre krockar mellan studieförbunden för varje år och det är glädjande.

Förbundskansliet i nya lokaler

Den 3 september flyttade Stockholmskansliet in på Klara Södra i centrala Stockholm. Kansliet finns nu i Stockholms Godtemplare Första Byggnadsförenings lokaler på Klara Södra Kyrkogata 20. I samma hus sitter sedan tidigare delar av NBV Öst. Flytten innebär mindre lokaler sett till yta, men dessa är mer effektiva och anpassade utefter kansliets behov och ger ett centralt utgångsläge rent kommunikationsmässigt.

Medlemsorganisationer

NBV är stolta och glada över att kunna redovisa 19 medlemsorganisationer och dessa är:

Samarbetsorganisationer

NBV är stolta och glada över att kunna redovisa följande organisationer:

1. Adventistförbundet i Sverige
2. APU Network
3. Albanska Föreningars Union
4. Albanska Riksförbundet i Sverige
5. Asal Community Riksförbund
6. Bettingtorsken spelberoendeförening
7. Bosnien Hercegovinas Koncentrationslägerfångar
8. Bosnien Hercegovinas Ungdomsförbund
9. Burundisk diaspora i Sverige Riksförbund
10. Djurens rätt
11. Muslim Relief Sverige
12. Eritreanska riksförbundet
13. Frisksportarnas ungdomsförbund
14. Föräldraföreningen Mot Narkotika (FMN)
15. Gambiska RF
16. Integrium
17. Muslim Relief Sverige
18. RFSL Ungdom
19. Riksförbundet Banjaluka i Sverige
20. Riksförbundet SIMON (Svenskar och Invandrade mot Narkotika)
21. Rädda Barnens ungdomsförbund
22. Svenska kryssarklubben (SXX)
23. Svenska Sällskapet för Nykterhet och Folkbildning
24. Svensk-Somaliska Riksrådet, SSR
25. Sveriges Afrikanska Förbund
26. Unga drogforebyggare

Övriga betydande samarbeten

1. Våra Gårdar
2. Kvinnoorganisationernas Samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor, KSAN
3. Centraförbundet för Alkohol och Narkotika, CAN
4. Sveriges Landsråd för Alkohol- och Narkotikafrågor, SLAN

Slutord

Sveriges kulturkanon finns redan och den underhålls av folkbildningen.

De senaste åren har allt fler fått reflektera över ett begrepp som tidigare inte var på särskilt många läppar: Kulturkanon. Varför då? Jo, efter valet 2022 så gav regeringen en utredare i uppdrag att ta fram en svensk kulturkanon. En kanon brukar ses som en ram för att beskriva de verk och kulturyttringar som samlat utgör viktiga referenser för att förstå en kultur eller ett samhälle. Traditionellt har det inte varit politiken som beslutar vad som ingår i en kanon, utan det är snarare något som finns och skapas av samhället – under ständig förhandling.

Regeringens initiativ har blivit ett slagträ i debatten. Att dra ner på resurserna till kulturlivet samtidigt som man ska stärka svenskarnas kulturella bildning med en lista är lätt att kritisera. Vidare kan man fråga sig om det är modigt eller aningslöst att tro att det går att sammanställa en kulturkanon i ett departement i regeringskvarteren. Jag vet nog vad jag (och säkert många folkbildare med mig) lutar åt. Jag får dock erkänna att jag, steg för steg när vi under skandalrubriker i media kunnat följa arbetet, fått känna mig i alla fall delvis besegrad. Det går inte att komma ifrån – jag går runt och tänker på vår svenska kulturkanon.

Till varje rörelse uppstår en motrörelse och den sker också i mig. För även om vi svenskar, mig inkluderad, känner oss som tryggast när vi kan läsa på Socialstyrelsens hemsida vad vi borde äta för mat eller hur mycket vi ska motionera så är det faktiskt något med arbetet med kulturkanon som bryter mot ett fundament i hur svensk kultur utvecklas: Processen.

Ibland beskrivs Sverige förenklat som ett expertsamhälle, men till skillnad från många andra samhällen utgör vi inte urbilden av ett elitsamhälle. Ett där alla beslutsfattare gått i skolan ihop, talar samma sociolekt och sedan sitter och gör upp bakom stängda dörrar. Tvärtom är vår samhällsmodell byggd på en stor grad av medborgerlig delaktighet och en demokrati byggd underifrån, inte ovanifrån. Beslut förhandlas, utreds och skickas på remiss – och diskuteras i studiecirklar. Vi har en unik föreningsmodell i Sverige och har historiskt haft bred politisk konsensus att genom det offentliga finansiera infrastruktur för att understödja medborgarnas förutsättningar för att vara delaktiga i samhällsutvecklingen – folkbildningen. Vi har sedan haft tillförsikt i att själva processen, folkbildning, bygger aktiva medborgare och ett starkare demokratiskt samhälle. Det har fungerat och byggt ett samhälle med internationellt hög mellanmänsklig tillit, hög grad av delaktighet i samhällsutveckling och demokratiska processer.

Som ordförande för NBV är jag stolt över vårt 2024. Inflation och ekonomiska neddragningar har inte hindrat NBV från att göra skillnad för tiotusentals människor. Även om verksamhet behövt läggas ner och resurser prioriterats om vet jag att vi är många över hela landet som kämpat hårt för att sprida bättre folkbildning till fler. Oavsett ämne; musik, nykterhet, litteratur eller föreningsdemokrati så har verksamheten haft en ovärderlig bieffekt. Deltagarna har fått lite mer att säga till om i sina egna liv och har samtidigt bidragit till att förhandla och utveckla den kulturella ramen för Sverige 2024. Även om jag inte tror att någon har haft det som ett uttalat mål så har vi dragit vårt strå till stacken för att förvalta och förädla den svenska kulturkanonen.

Det är något att vara stolt över.

Vidar Aronsson

Förbundsordförande

Underskrifter

Vidar Aronsson
Förbundsordförande

Mikaela Fläderblom

Maria Fälth

Azra Jelacic

Magnus Lagergren

Ann-Marie Lindgren

Mustafa Setkic

Lina Sultan